



SAMFERDSELSDEPARTEMENTET
Postboks 8010 DEP
0030 OSLO

Dato: 28.01.2025
Vår ref: 24/34398-5
Deres ref: 24/2496
Saksbeh.: Kristina Horpestad Hansen

Søknad om midler fra utvidet TT- ordning for 2025 og økonomisk rapportering for 2024

Agder fylkeskommune viser til Samferdselsdepartementets invitasjon til å søke om midler til utvidet TT-ordning for 2025 datert 12. desember 2024.

I dette brevet søker vi om midler til utvidet TT-ordning for Agder for 2025. Vi søker primært for hele Agder og sekundært for området som utgjør tidligere Aust-Agder. Vi vil i brevet også rapportere på midlene vi fikk tilført til utvidet TT-ordning for området som utgjør tidligere Aust-Agder i 2024.

Introduksjon og historikk

Vi vil starte med å si noe om TT-ordningene, deres verdi og hvorfor dette er så komplisert i Agder.

Generelt er TT-ordningene viktige ordninger som bidrar til bevegelsesfrihet, mobilitet og aktiv deltakelse i lokalsamfunnet for personer med funksjonsnedsettelse. Ordningene er derfor med på å gi bedre levekår og høyere grad av likestilling for personer med funksjonsnedsettelse. Disse personene opplever ofte en større barriere for å delta i samfunnet, og dette er TT-ordningene ment å avhjelpe. Ved utvidet TT-ordning økes mulighetene til å delta i samfunnet ytterligere. Dette skyldes at høyere tildelt reisebeløp gir økte muligheter til å reise med tilrettelagt transport og dermed økte muligheter til å delta i samfunnet. I tråd med dette, og som beskrevet i invitasjonen, betyr den utvidede TT-ordningen mye for mange.

Som Samferdselsdepartementet er kjent med, har Agder fylkeskommune per i dag to TT-ordninger. Vi har én ordning for området som utgjør tidligere Vest-Agder og én ordning for området som utgjør tidligere Aust-Agder. De fylkeskommunale TT-ordningene i Agder ble til i henholdsvis 2009 for området som utgjør tidligere Aust-Agder og 2013 for området som utgjør tidligere Vest-Agder. Ordningen for området som utgjør tidligere Aust-Agder har videre vært en

del av den utvidede TT-ordningen siden 2016.

I oktober 2021, etter fylkessammenslåingen i 2020, vedtok fylkestinget i Agder en ny felles TT-ordning for hele Agder. Igangsettelse av den nye ordningen ble imidlertid betinget av at hele Agder kom med i statlig ordning. Vi viser her til ordlyden i vedtaket:

«Fylkestinget vedtar forslaget til ny TT-ordning og nytt reglement for tilrettelagt transport i Agder og legger til grunn at Agder kommer inn under den nasjonale ordning.»

Og videre:

«Dagens ordning opprettholdes til Agder kommer inn i den nasjonale ordningen.»

Etter vedtaket om ny felles TT-ordning for hele Agder, har Agder fylkeskommune hvert år også søkt om å også få med TT-ordningen for området som utgjør tidligere Vest-Agder i den utvidede ordningen. Disse søknadene har imidlertid blitt avslått. Siden igangsettelsen av ny TT-ordning for Agder er gjort betinget av at hele Agder kommer med i den utvidede statlige TT-ordningen, er derfor den «nye» TT-ordningen for Agder enda ikke igangsatt.

Refleksjoner rundt veien videre for utvidet TT-ordning og vår søknad

Som beskrevet i invitasjonen til å søke om midler til utvidet TT-ordning for 2025 er det et pågående arbeid med å revidere den utvidede TT-ordningen. At utvidet ordning var under revidering var også situasjonen på samme tid i fjor, da Agder fylkeskommune søkte om midler til utvidet TT-ordning for 2024.

Agder fylkeskommune hadde et sterkt håp om at den utvidede TT-ordningen ville bli bestemt hos Samferdselsdepartementet høsten 2024 og meddelt fylkeskommunene i løpet av høsten 2024/tidlig vår 2025. På bakgrunn av signalene vi har fått – både i dialog med de andre fylkeskommunene og Samferdselsdepartementet, samt i invitasjonen – anser vi det imidlertid nå som lite sannsynlig at arbeidet med å utvide den utvidede TT-ordningen vil bli ferdigstilt i nærmeste fremtid.

Som følge av dette – og som Samferdselsdepartementet også er gjort kjent med – er det fra Agder fylkeskommunes side et sterkt ønske om å få tilført midler til utvidet TT-ordning for hele fylket. En tildeling av midler til hele fylket vil gjøre at Agder omsider kan starte med å legge til rette for at felles TT-ordning for hele fylket kan tre i kraft.

Som følge av dette søker vi primært om midler til TT-ordningene i *både* tidligere Vest-Agder og tidligere Aust-Agder – slik at hele fylket kan komme inn under den samme ordningen. Hvis denne søknaden skulle bli innvilget, vil vi få mulighet til å gi TT-brukerne i fylket vårt et mest mulig likt TT-tilbud.

Slik vi ser det er det også flere andre gode grunner til å tildele midler til området som utgjør tidligere Vest-Agder. Vi viser her blant annet til retningslinjene punkt 5 andre avsnitt om grunnlag for tildeling og prioritering av søknader, hvor det står følgende: «Samferdselsdepartementet ønsker primært at hele fylker omfattes av ordningen». Agder fylkeskommune mener at dette sterkt taler for at hele fylket bør få tildelt midler.

I invitasjonen står det imidlertid skrevet at bevilgningen i statsbudsjettet «er ment å videreføre ordningen for de brukerne som nå deltar». Basert på dette inviterer Samferdselsdepartementet «de fylkeskommunene som i dag omfattes av ordningen, til å søke om midler til den utvidede TT-ordningen for 2025».

Samferdselsdepartementet ser derfor ut til å legge opp til en videreføring av utvidet TT-ordning for 2025 for kun de geografiske områdene som allerede er med i ordningen fra før.

Som vi også skrev i vår søknad om midler til utvidet TT-ordning for 2024, mener vi at dette fører til en urimelig forskjellsbehandling av personer med funksjonsnedsettelse. Denne forskjellsbehandlingen blir særlig tydelig i fylker som siden 2020 har bestått av flere sammensatte fylker. I disse fylkene er ulikhet i tildeling særlig vanskelig å forstå og begrunne.

På samme måte som i fjor, ønsker vi derfor også i år å fremheve uttalelsen fra Rådet for personer med funksjonsnedsettelse, vedtatt på deres møte 24. januar 2023:

«Rådet for personer med funksjonsnedsettelse i Agder mener det er uakseptabelt at Agder siden fylkessammenslåingen har hatt og har to ulike TT-ordninger. Dette burde nasjonale myndigheter ordnet opp i samtidig som fylkene ble slått sammen. Det er urimelig at brukerne av ordningene blir forskjellsbehandlet ut ifra hvor de bor i fylket.

Rådet viser til at fylkene ble slått sammen 01.01.2020 og det haster med å få en felles ordning.»

Vi ønsker også å fremheve konklusjonene fra Oslo Economics sin gjennomgang av TT-ordningene i 2022, hvor det skrives at «Det er uheldig at ordningen ikke inkluderer alle områdene i Norge. (...) Vår vurdering er at denne forskjellsbehandlingen ikke bør fortsette i lengden».

Basert på dette ber vi om at Samferdselsdepartementet prioriterer å også tildele midler til TT-ordningen for området som utgjør tidligere Vest-Agder i den utvidede TT-ordningen.

Vi ønsker imidlertid å påpeke at selv om vi primært søker om å få tildelt likt beløp til hver TT-bruker i Agder, har Agder fylkeskommune forståelse for at bevilgningen til utvidet TT-ordning allerede er fastsatt. Vi har derfor også forståelse for at det kan være vanskelig å tildele det fulle beløpet vi søker om for hele Agder. Vi ønsker derfor å poengtere at dersom det ikke er en stor nok andel ledige midler til å få tilført hele beløpet vi søker om for TT-ordningen for tidligere Vest-Agder, så ber vi om å få tilført det som måtte være av ledige midler. Hvis dette gjøres, vil Agder fylkeskommune tildele basert på eksisterende retningslinjer og deretter jobbe for å få iverksatt den nye felles TT-ordningen for hele Agder så snart som mulig etter det.

Hvis det derimot ikke skulle være mulig å innvilge søknaden vår om midler til TT-ordningene for *både* tidligere Vest-Agder og tidligere Aust-Agder (verken helt eller delvis), søker vi sekundært om å få videreført tildeling av midler til TT-ordningen for området som utgjør tidligere Aust-Agder.

Oppsummert vil derfor Agder fylkeskommune i dette brevet gi to søknader:

1. Søknad om midler fra utvidet TT-ordning til hele Agder.
2. Søknad om midler fra utvidet TT-ordning til området som utgjør tidligere Aust-Agder, slik at denne kan videreføre sitt tilbud til brukerne som der fyller kriteriene for utvidet ordning (ved avslag på søknad nr. 1).

Søknad om midler til utvidet TT-ordning for 2025 for hele Agder

Agder fylkeskommune søker primært om midler fra utvidet TT-ordning for alle TT-brukere i Agder som faller inn under kriteriene i den nasjonale TT-ordningen.

Beregning av tilskuddsbehov for 2025

Budsjettet for Agder fylkeskommunes TT-ordning for 2025 er for alle brukergrupper fastsatt til 37 007 000 millioner kroner.

Ved inngangen til januar 2025 er det 535 brukere i gruppe 5 i TT-ordningen for området som utgjør tidligere Aust-Agder. Gruppe 5 er den brukergruppen som fyller kriteriene for den utvidede TT-ordningen.

Tilsvarende tall for ordningen for området som utgjør tidligere Vest-Agder var ved utgangen av 2024 1 253 brukere. Dette er beregnet ut fra antall brukere i brukergruppe 1-1 og brukergruppe 2-1A, som er dem som etter de fylkeskommunale kriteriene gjelder for blinde/sterkt svaksynte og rullestolbrukere som ikke har tilrettelagt kollektivtilbud/ikke kan benytte seg av det lokale tilrettelagte kollektivtilbudet.

Til sammen er det derfor 1 788 TT-brukere i Agder som faller inn under kriteriene for den utvidede TT-ordningen. Fylkeskommunen legger dette antallet brukere til grunn for søknaden om midler for 2025.

Hvis søknaden vår om midler til utvidet TT-ordning for hele Agder skulle bli innvilget, opplyser vi om at brukere vil få tildelt lik sum uavhengig av om de er blinde, sterkt svaksynte eller rullestolbrukere. Dette skyldes at TT-brukere i Agder utbetales lik sum per kategori fra de fylkeskommunale midlene. Som følge av usikkerheten om størrelsen på eventuell innvilgelse av midler fra utvidet TT-ordning, er det imidlertid ikke sikkert at brukere i henholdsvis tidligere Aust-Agder og tidligere Vest-Agder vil kunne få tildelt samme beløp fra statlig ordning.

For TT-ordningen for området som utgjør tidligere Aust-Agder er beløpet til brukere i gruppe 5 (utvidet TT-ordning) for 2025 fastsatt til 25 340 kroner per halvår.

For TT-ordningen for området som utgjør tidligere Vest-Agder er det – som følge av usikkerheten om Vest-Agder vil få tildelt midler fra statlig ordning eller ikke, samt eventuelt hvilket beløp – foreløpig ikke fastsatt beløp fra utvidet TT-ordning til TT-brukere som fyller kriteriene. Hvis også området som utgjør tidligere Vest-Agder skulle få tilført midler fra utvidet TT-ordning, vil imidlertid Agder fylkeskommune umiddelbart regne ut og fastsette beløp fra utvidet TT-ordning til brukere i Vest-Agder som oppfyller kriteriene for ordningen.

I tabellen under har vi regnet ut hva Agders tilskuddsbehov for 2025 vil være:

Kategori	Antall TT-brukere	Fylkeskommunalt tilskudd (Beløp i kroner)	Søknadsbeløp (Beløp i kroner)
Gruppe 5 i TT-ordningen for området som utgjør tidligere Aust-Agder	535	9 255 500	27 766 500
Utvidelse av nasjonal ordning til alle TT-brukere i Agder som får ekstra tilskudd «rullestolbrukere og blinde/ sterkt svaksynte»	1 788	21 676 900	65 030 700
Sum tilskuddsbehov for 2025			92 797 200
Fratrekk udisponerte nasjonale midler fra 2024		-	6 492 214
Søknadsbeløp for 2025	1 788	30 932 400	86 304 986

Fylkeskommunen er bedt om å regne én enkeltreise som verdien av en gjennomsnittlig enkeltreise for ordinære brukere av TT-ordningen i fylket (altså dem som ikke omfattes av den utvidede ordningen).

I siste kvartal 2024 var gjennomsnittlig turkostnad for en ordinær TT-bruker i området som utgjør tidligere Vest-Agder på 346 kroner. Dette tallet er uten merverdiavgift og TT-brukerens egenandel kommer i tillegg. Tilsvarende kostnad for prioritert bruker er høyere. Det henger sammen med at mange av de prioriterte brukerne sitter i rullestol og har behov for å bestille stor bil som igjen har en høyere kilometertakst. I tillegg blir de fakturert for rullestoltillegg. I søknaden vil vi uansett i tråd med retningslinjene bruke gjennomsnittlig turkostnad i beregningene.

Hvis vi tar utgangspunkt i at gjennomsnittlig turkostnad er 346 kroner, vil den fylkeskommunale ordningen dekke inntil 50 enkeltreiser per år.

Agder fylkeskommune har videre gjort beregninger ut fra målsettingen om 200 enkeltreiser per år. Disse beregningene viser at 200 årlige turer vil utgjøre en kostnad per bruker på 69 200 kroner uten merverdiavgift (turstoknad 346 kroner x 200 turer). Det utgjør til sammen 123 729 600 kroner for alle de 1 788 brukerne i aktuell kategori.

Den fylkeskommunale ordningen dekker 17 300 kroner for hver TT-bruker i denne gruppen (turstoknad 346 kroner x 50 turer). Det gjenværende beløpet som det er behov for å få tildelt fra utvidet TT-ordning vil derfor være 51 900 kroner for hver TT-bruker (turstoknad 346 kroner x 150 turer). Ganget med antall TT-brukere, vil beregnet behov for statlig finansiering fra utvidet TT-ordning derfor være 92 797 200 kroner uten merverdiavgift (51 900 kroner x 1 788 TT-brukere). Av dette er 27 766 500 kroner til ordningen for området som utgjør tidligere Aust-Agder og 65 030 700 kroner til ordningen for området som utgjør tidligere Vest-Agder.

Selv om beregnet behov for statlig finansiering for TT-ordningen for området som utgjør tidligere Vest-Agder er på 65 030 700 kroner, ønsker vi å gjenta det som er skrevet innledningsvis i denne søknaden om at dersom det er ikke er en stor nok andel ledige midler til å få tilført hele beløpet vi søker om for TT-ordningen for tidligere Vest-Agder, ber vi om å få tilført det som måtte være av ledige midler. Vi viser her til retningslinjenes punkt 6 andre avsnitt om muligheten til å tildele et lavere tilskudd enn tilsvarende 200 enkeltreiser.

Oppsummering av søknaden for Agder

Behovet for midler fra utvidet TT-ordning er for Agder basert på et anslag om at vi har 1 788 TT-brukere som fyller kriteriene for den utvidede TT-ordningen, og som derfor vil få ekstra tilskudd som følge av at de enten er rullestolbrukere eller blinde/sterkt svaksynte. Agder fylkeskommune legger til grunn en målsetting om at disse TT-brukerne bør kunne gjennomføre 200 enkeltreiser per år. I beregningen har vi trukket fra tilskudd fra den fylkeskommunale ordningen som vil utgjøre omkring 50 enkeltreiser ved en gjennomsnittlig kostnad på 346 kroner per tur. Når vi trekker fra udisponerte midler fra ordningen for området som utgjør tidligere Aust-Agder for 2024, vil tilskuddsbehovet for hele Agder for 2025 være 86 304 986 kroner.

Agder fylkeskommune søker derfor for 2025 om midler fra utvidet TT-ordning for 86 304 986 kroner.

Søknad om midler til utvidet TT-ordning for området som utgjør tidligere Aust-Agder

Agder fylkeskommune ønsker sterkt å likestille TT-brukere som oppfyller kriteriene i den utvidede TT-ordningen. Vi søker derfor primært om statlig finansiering til 1 788 TT-brukere i hele Agder. Hvis denne søknaden ikke skulle bli godkjent, ber vi imidlertid sekundært om at de 535 brukerne i TT-ordningen for området som utgjør tidligere Aust-Agder, og som allerede er del av den utvidede TT-ordningen, får tilført midler som gjør at de kan opprettholde sitt TT-tilbud.

Om TT-ordningen for området som utgjør tidligere Aust-Agder

Tidligere Aust-Agder fylkeskommune har deltatt i nasjonal forsøksordning for TT siden 1. september 2016. Ved innføring av den nasjonale forsøksordningen for TT ble det innført en ny brukergruppe i ordningen for området som utgjør tidligere Aust-Agder, kalt gruppe 5. Gruppe 5 er de brukerne som fyller kriteriene i den utvidede TT-ordningen.

Tildelt reisebeløp for denne brukergruppen er beregnet ut fra gjennomsnittlig reiselengde og reisekostnader og skal tilsvare omtrentlig 100 turer i halvåret, til sammen 200 turer i året.

Ordningen tildeler reisekvote to ganger i året; 1. januar og 1. juli. Brukere i gruppe 5 fikk i 2024 tildelt 24 700 kroner per halvår. Tildelt beløp er for 2025 fastsatt til 25 340 kroner per halvår og ble utbetalt 1. januar 2025.

Rapportering på tildelte midler fra utvidet TT-ordning for 2024

Agder fylkeskommune fikk i 2024 tildelt 19 082 727 kroner i statlig tilskudd til gruppe 5 i TT-ordningen for området som utgjør tidligere Aust-Agder. Av dette var 13 124 266 kroner nytt tilskudd for 2023, mens 5 958 461 kroner var overført mindreforbruk fra 2023.

I løpet av 2024 har det i gjennomsnitt vært 503 brukere registrert i gruppe 5. Disse brukerne gjennomførte til sammen 28 995 turer. Antall registrerte kilometer på disse turene var 375 167. I 2024 var kostnaden for turene brukerne i gruppe 5 kjørte på 14 222 245 kroner uten merverdiavgift.

Alle tall i statistikken er levert av Rogaland Taxi AS, som er systemleverandør for TT-ordningen for området som utgjør tidligere Aust-Agder.

Midlene Agder fylkeskommune fikk tildelt for TT-ordningen for området som utgjør tidligere Aust-Agder har i tråd med retningslinjene sikret brukerne i gruppe 5 minimum 200 enkeltreiser i 2024.

Søknad om midler fra utvidet TT-ordning for 2025

Agder fylkeskommune søker om å få midler fra utvidet TT-ordning til å kunne opprettholde TT-tilbudet for brukere i gruppe 5 også i 2025.

Tabellen under viser tallene som ligger til grunn for søknaden vår. En tildeling i tråd med dette vil gi Agder fylkeskommune mulighet til å videreføre tilbudet til TT-brukere som fyller kriteriene for statlig ordning i området som utgjør tidligere Aust-Agder.

Kategori	Antall TT-brukere	Fylkeskommunalt tilskudd (Beløp i kroner)	Søknadsbeløp (Beløp i kroner)
Gruppe 5 i TT-ordningen for området som utgjør tidligere Aust-Agder	535	1 699 038	27 766 500
Fratrekk udisponerte midler fra 2024			- 6 492 214
Søknadsbeløp for 2025	535		21 274 286

Alle tall er uten merverdiavgift.

Som det går frem av tabellen var det ved inngangen til 2025 535 TT-brukere i gruppe 5.

Fylkeskommunen legger til grunn at fylkeskommunens andel av transportkostnadene til den aktuelle brukergruppen i 2025 vil være 1 699 038 kroner.

For å kunne oppnå målsettingen om 200 enkeltreiser, er søknadsbeløpet fra utvidet TT-ordning 27 766 500 kroner (turkostnad 346 kroner x 150 turer x 535 brukere).

Av midlene Agder fylkeskommune fikk tildelt for 2024 er 6 492 214 kroner udisponert. Dette beløpet er derfor gått til fratrekk i søknaden. Vi understreker at vi ved beregningen av udisponert beløp i tråd med retningslinjene først har gjort fratrekk for den fylkeskommunale egenandelen.

Dersom Agder fylkeskommune ikke skulle få tildelt fullt søknadsbeløp til ordningen for området som utgjør tidligere Aust-Agder, har fylkeskommunen teoretisk sett en mulighet til å gjøre kutt i tildelingen til den enkelte bruker. Dette kan gjøres per halvår i forbindelse med nye tildelinger. For brukere i gruppe 5 kan det imidlertid kun gjøres ved tildelingen i juli, fordi søknadsfristen for nasjonal ordning er i januar det året midlene skal benyttes. Det vil imidlertid være svært uheldig om fylkeskommunen må gå til kutt i ordningen. Ordningen er forutsatt videreført på dagens nivå også i 2025, og midler er allerede tildelt ut fra denne forutsetningen. Vi ber derfor om å få tildelt fullt søknadsbeløp.

Oppsummering av søknaden for gruppe 5 i TT-ordningen for området som utgjør tidligere Aust-Agder

Hvis TT-brukerne i brukergruppe 5 skal kunne opprettholde sitt tilbud også i 2025, har Agder fylkeskommune et tilskuddsbehov på 27 766 500 kroner. Udisponerte midler fra 2024 utgjør 6 492 214 kroner og disse er satt av i bundet fond. Dette beløpet kommer til fratrekk i søknadsbeløpet i tråd med retningslinjenes punkt 6 fjerde avsnitt andre setning. Søknadsbeløp for 2024 til TT-brukere i brukergruppe 5 i TT-ordningen for området som utgjør tidligere Aust-Agder, utgjør derfor 21 274 286 kroner.

Oppsummert søker Agder fylkeskommune subsidiært om midler fra utvidet TT-ordning for 21 274 286 kroner for brukergruppe 5 i TT-ordningen for området som utgjør tidligere Aust-Agder.

Oppsummert begge søknader

Agder fylkeskommune søker primært om 86 304 986 kroner til utvidet TT-ordning for hele Agder.

Hvis det ikke skulle være tilstrekkelig midler til å tildele fullt søknadsbeløp, ber vi om å få tilført 21 274 286 kroner (27 766 500 kroner minus fratrekk for udisponerte midler i 2024 på 6 492 214 kroner) til videreføring av utvidet TT-ordning for området som utgjør tidligere Aust-Agder og tilgjengelig beløp til området som utgjør tidligere Vest-Agder. En slik delvis tildeling til området som utgjør tidligere Vest-Agder vil i så fall være en god start og gjøre det mulig for oss å sette i gang arbeidet med å igangsette den felles ordningen for hele Agder.

Hvis søknad om tildeling til hele Agder skulle bli avslått i sin helhet, søker Agder fylkeskommune sekundært om 21 274 286 kroner (27 766 500 kroner minus fratrekk for udisponerte midler i 2024 på 6 492 214 kroner) til videreføring av utvidet TT-ordning for området som utgjør tidligere Aust-Agder.

Som nevnt over har Fylkestinget i Agder vedtatt som forutsetning for ny felles TT-ordning at hele Agder får tilført midler fra den utvidede TT-ordningen. Det betyr at dersom Agder fylkeskommune får avslag på sin primære søknad om midler til hele Agder, så vil to TT-ordninger opprettholdes inntil nytt politisk vedtak foreligger. Agder fylkeskommune mener at dette vil være veldig uheldig – da dagens ordning oppleves som sterkt urimelig.

Vi ber derfor sterkt om at Samferdselsdepartementet grundig vurderer om det er ledige midler til utvidet TT-ordning også for området som utgjør tidligere Vest-Agder – slik at også disse brukerne kan få et bedre tilbud og i større grad behandles likt som egdene som bor på østsiden av fylket.

Med hilsen

Signe Gunn Myre
Avdelingsleder
Strategi og mobilitet

Kristina Horpestad Hansen
Rådgiver
Strategi og mobilitet

Brevet er godkjent elektronisk.

